

CARLES MUNDÓ

«Si ens centrem en la desobediència, ens despistarem de l'objectiu essencial»

Carles Mundó considera que no és el moment de desobeir les sentències del Constitucional, perquè “si ens centrem en un concepte només, que és la desobediència, ens desviarem de l'objectiu essencial, que és guanyar”. Quan s’hi refereix, però, a aquest tribunal, resulta taxatiu: “És un àrbitre que juga amb la samarreta de l’altre equip”.

*Entrevista de Vicent Sanchis
Fotografies de Jordi Play*

L'edifici del departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, a l'horrible carrer de Pau Claris, és gris i aspre per fora. A dins, l'escala noble corregeix amb encert una mica la tristor administrativa. Al final de l'escala hi ha el conseller. Carles Mundó encara sembla, com Lon Chaney, l'advocat dels mil casos. Hiperactiu judicial, mou i remou tots els seus col·laboradors. Quan respon preguntes allarga les respostes fins a arredonir-les amb èxit. Meticulosament. Una vegada i una altra. Això obliga a tri-

ar-ne la darrera versió. I a reconèixer-li el mèrit de l'autoexigència, tan necessari, ai!, en l'administració judicial. També a Catalunya.

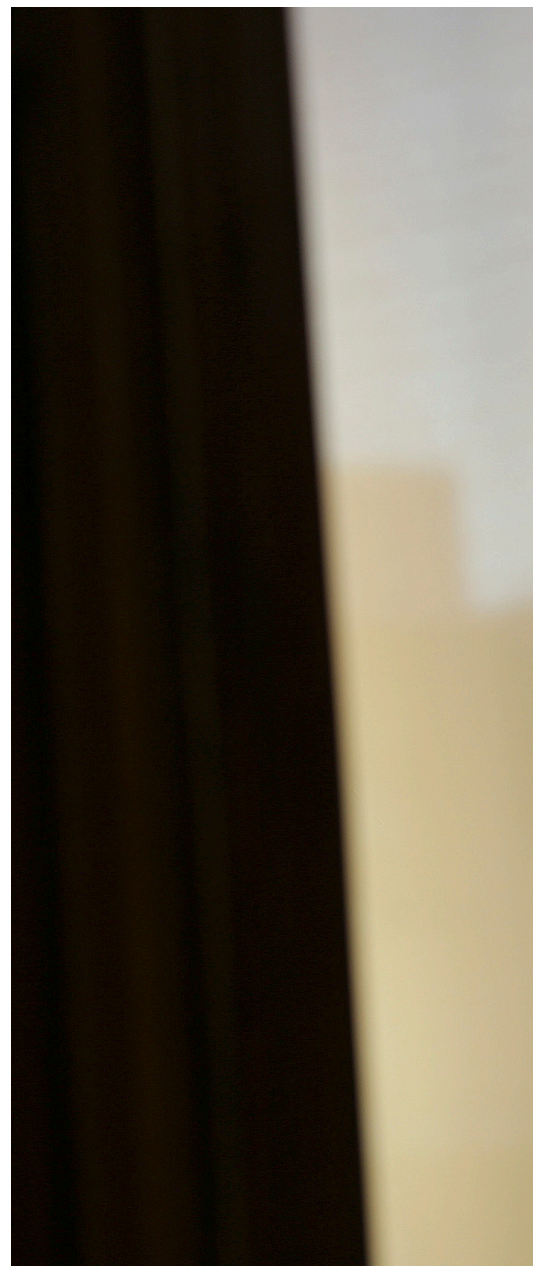
—Quan pregunten al conseller de Justícia si cal desobeir les sentències del Constitucional...

—Aquesta no me l'esperava...

—No hi ha res millor al món que ser previsible... Doncs això volia dir-li. Que vostè sempre contesta que cal acceptar recursos i sentències, però llavors per què van subscriure una re-

solució al començament de la legislatura en què no reconeixien la legitimitat del Tribunal Constitucional?

—Quedem que el que hem de fer és guanyar. I quan es vol guanyar hem de tenir molt present que allò que fem o allò que no fem ens acosta a l'objectiu de guanyar. I guanyar és assolir una majoria indiscutible a favor de l'Estat propi. La majoria de ciutadans d'aquest país sap que, si centrem l'atenció en un concepte només, que és el de la desobediència, segur que el que farem serà despistar-nos de l'objectiu essencial, que

és guanyar. Aquest debat ens acostarà a poques persones que encara no estiguin decidides a favor del sí. Jo personalment no alimentaré debats que interessin molt als que ja estan convençuts però que no ens aporten nous suports.

—D'acord. I aleshores per què es va aprovar aquella resolució?

—No em voldré excusar dient que quan es va aprovar aquella moció jo no era membre del Govern, que encara no estava constituït, però la situo en la lògica parlamentària. Crec que els més adequats per respondre aquesta pre-

gunta són els grups parlamentaris. Però hi insistiré: el més essencial de tot és que guanyem. Aconseguirem convèncer més gent si no ens centrem en debats que moltes vegades només tenen interès dialèctic.

—Perdone la insistència, però és igualment cert que hi ha molts dels seus votants que el que esperen és que hi haja un trencament i s'havien fet a la idea, arran d'aquella resolució, que en aquesta legislatura vostès no acatarien almenys les sentències del Constitucional.

—La legislatura no s'ha acabat. Estic convençut que el Parlament prendrà la determinació, en cas que no hi hagi cap alternativa possible, de fer valer la voluntat de la majoria dels ciutadans i obeir-se a ell mateix. Però aquest és un moment que no es pot improvisar. Entenc que aquesta és una opció vigent en aquesta legislatura, però, si es produeix, el que cal és que es produeixi en el moment que tothom entengui com a adequat i quan compti amb el suport i la comprensió de la majoria dels ciutadans de Catalunya. →

→ —**Hi ha hagut algunes instàncies treballant en l'estratègia de la substitució legal, quan la legalitat del Parlament de Catalunya substituirà la de l'espanyol. Vostè també hi treballa?**

—El Parlament de Catalunya té una comissió constituïda específicament amb aquesta intenció. La comissió de règim jurídic. Aquesta és una qüestió que el Govern, a través del departament de Justícia, segueix amb atenció absoluta. Participem de les propostes que es pugin fer i ho fem perquè aquest és un element essencial en aquest procés de transició. Perquè aquest procés de transició només es pot fer amb garanties si es dona una condició, que és la de la seguretat jurídica. Què vol dir seguretat jurídica? Vol dir que no hi hagi buits legals, que en tot moment i sense interrupció totes les persones tant físiques com jurídiques, tant d'aquí com de fora, sàpiguen quina és la llei aplicable en tots els àmbits. La solució que es planteja, i entenc que el Parlament està treballant en aquesta direcció, és definir exactament quin és l'ordenament jurídic a Catalunya quan actuï com a subjecte polític independent. Per això diem moltes vegades que aquest procés té dues condicions per reeixir. La primera és que és un procés que comença a les urnes i acaba a les urnes. I l'altra és que és un procés que va de la llei a la llei. Una expressió que s'havia utilitzat en uns altres contextos. Hi ha la transició d'un ordenament jurídic a un altre. Això dóna confiança dins de casa i en l'àmbit internacional.

—**Però això es farà en un període de tensió i enfrontament amb l'Estat...**

—El que es planteja sens dubte al final és un conflicte de legitimitats. Però en una democràcia qui dóna la legitimitat són els vots. El que és condició en aquest procés que comença a les urnes i acaba a les urnes és que el Parlament de Catalunya compti amb una majoria clara, que vol dir una majoria clara dels diputats i una majoria clara del suport electoral.

—**Si, malgrat tot, hi haguera un conflicte polític, més enllà de les legitimitats, què creu que passaria amb els funcionaris de l'administració de justícia actual?**

—No em negaré a respondre la pregunta, però és una hipòtesi sobre una altra hipòtesi.

—**Vostè sap que, sovint, encara que siga de manera superficial o irresponsable, es planteja la qüestió de com**

actuarien els mossos d'esquadra en el cas d'un conflicte polític...

—Aquesta és una qüestió de naturalesa política. Els que són responsables de conduir aquesta qüestió i de respondre per tot allò que vagi bé o per tot allò que no surti tan bé són els responsables polítics.

—**Ha rebut alguna mena de pressió, o ha sentit alguna tensió, per part de treballadors de l'administració de justícia en aquest sentit?**

—Doncs no. Aquest és un debat que s'ha alimentat des de sectors contraris a la independència de Catalunya, de la mateixa manera que s'han alimentat altres debats sobre suposats conflictes de convivència, però he tingut en aquests mesos relació amb molts membres de la judicatura, tant d'instàncies més altes com de llocs de base, i no tenen aquesta preocupació.

—**Cada any quan es fa l'obertura**

«La comissió de règim jurídic garanteix que hi haurà seguretat jurídica en tot el procés»

del curs judicial a Madrid sí que hi ha al·lusions directes a la unitat de l'Estat...

—Sí. Però, de discursos d'aquesta naturalesa, n'hem tingut en molts àmbits. Hem sentit discursos sobre un conflicte lingüístic que no existeix. Hem tingut discursos sobre conflictes de convivència que la gent que viu a Catalunya no percep al carrer i ara que deu interessar presentar la realitat com una qüestió bel·licosa insisteixen que en l'àmbit de la judicatura hi ha preocupació per aquestes qüestions. No és així. I no hi ha motiu perquè sigui així. Hi insisteixo: aquest és un procés que es farà sempre amb la legitimitat que surti de les urnes.

—Ara que s'ha referit al conflicte lingüístic, aprofitaré per comentar-li que els informes sobre l'ús del català a l'administració de justícia són cada vegada més deplorables.

—És cert, és cert. Les xifres són injustificables. L'ús de la llengua catalana a l'administració de justícia és residual. L'any 2015 poc més del 10 per cent de les sentències que es van dictar a Catalunya es van redactar en català. La primera cosa que hem de fer en aquesta qüestió és no posar-hi matisos ni traure-li importància. El català en la justícia està en situació d'emergència. I la solució avui no és senzilla. Per una raó elemental. Avui qualsevol empleat de l'administració de justícia, sigui un administratiu, un tècnic, un jutge o un fiscal, pot treballar a l'administració de justícia de Catalunya sense conèixer una paraula en català. El coneixement del català només és un mèrit. Mentre no puguem corregir aquesta qüestió, el futur del català a l'administració de justícia tindrà moltes dificultats per situar-se en termes de normalitat.

—D'acord, però...

—Les úniques eines que tenim a l'abast tenen molta veure amb l'estímul als treballadors, als advocats, als procuradors, als pèrits, i evidentment als jutges i fiscals. Insistir-los que tenen a l'abast totes les eines per poder treballar amb normalitat, perquè tots els models,

tota la documentació, estan disponibles en llengua catalana. Als jutjats de Catalunya hi ha un cos de treballadors del departament de Justícia que són dinamitzadors lingüístics. N'hi ha fins a quaranta. Treballen en aquest àmbit a peu de jutjat, com una eina de suport.

—Quaranta persones dinamitzen, perdó, entre quants funcionaris?

—Aquesta seria una comparació probablement injusta. El conjunt de treballadors i funcionaris que hi ha a l'administració de justícia a Catalunya són 7.500, repartits en 49 partits judicials. La comparativa que vostè vol fer no és rellevant. En el nombre de partits judicials que hi ha -i atenció perquè n'hi ha que només tenen un jutjat- el que fan és ajudar a fer conèixer les eines, a explicar la formació necessària en matèria de llengua. I això, malauradament, té un recorregut molt limitat. Amb l'estímul i la seducció no veig que siguem capaços d'aconseguir una normalitat en l'ús de la llengua equivalent al seu ús social. Portem dècades que això no ha estat possible. Per això deu haver-hi molts ciutadans de Catalunya que entenen que probablement acabi sent més fàcil pensar que un Estat ens donarà resposta a aquesta necessitat que no pas convèncer el conjunt del Parlament espanyol que és important que, si a Catalunya hi ha dues llengües oficials, totes dues es puguin utilitzar en igualtat de condicions als jutjats i tribunals.

—Per què la Generalitat ha estat incapaç de modernitzar l'administració de justícia en tots els anys que la gestiona? Per què quan entres a un jutjat tot està com en els anys seixanta?

—L'afirmació que fa no respon a la realitat. L'administració de justícia no està com en els anys seixanta. Si no, encara hi trobaríem màquines d'escriure.

—No n'hi ha?

—No. No és el cas. Des de l'any 2012, dins un projecte que està previst que acabi l'any 2020, a Catalunya s'està desenvolupant un model de digitalització de l'administració de justícia d'un abast...

—Quan entres a un tribunal encara veus piles i piles de papers...

—Sí. Però també hi ha coses que potser no hi veus. A Catalunya s'està implantant, cosa que no passa a la majoria de llocs de l'Estat, perquè al conjunt de l'Estat conviuen fins a cinc sistemes informàtics diferents, un sistema de digitalització que elimina una part considerable dels continguts en suport paper, que permet que la majoria d'escrits que entren als jutjats ho facin en format digital. El 65 per cent de les demandes que avui es presenten a Catalunya ja es presenten en format digital i el 91 per cent dels escrits que no són demandes també es presenten en aquest format. La gràcia d'aquest sistema no és només que es pugui presentar la documentació en format digital, sinó que, una vegada aquest document entra al jutjat, es continua gestionant en un entorn digital. A Catalunya això està passant gradualment, perquè el procés d'implantació és francament costós en termes de diners, de temps i de formació dels treballadors. És un procés que necessàriament requereix uns quants anys. No en percebrem els resultats d'una manera tangible fins d'aquí a uns quants anys, però els deures s'estan fent bé. Ho he de recalcar en comparació amb el sistema que utilitza el Ministeri de Justícia a les comunitats que no tenen transferides les competències. Aquell no és més que un sistema de notificacions. En diuen *Proyecto Papel Cero* i funciona d'una altra manera. Certament quan els advocats i els procuradors presenten un escrit als jutjats ho fan en forma digital, i això pot fer creure que l'administració està digitalitzada, però tot allò acaba exactament aquí. En aquells territoris no s'ha desenvolupat l'expedient judicial electrònic i per tant, la vida digital d'un document acaba en el moment en què entra al jutjat i els obliga a imprimir aquell arxiu. Mai com ara aquelles conselleries de Justícia han gastat tants diners en paper, en tòner i en impressores.

—No m'esmenarà la plana del tot ara quan li diga que, malgrat tanta

→

«Les xifres sobre ús del català a l'administració de justícia són injustificables»

«El Constitucional és un àrbitre que porta la samarreta de l'altre equip»

→ **digitalització, la justícia continua sent terriblement lenta.**

—No ho faré. I això també té a veure amb el tipus de procediment amb què es tramiten els litigis. Avui la competència sobre les lleis processals la té el Congrés dels Diputats. Són normes que, comparativament amb altres sistemes del nostre entorn, no tendeixen a simplificar els procediments. Al contrari. Sembla inexplicable que amb l'experiència que han pogut adquirir en tots aquests anys les normes processals no tinguin molt present la simplificació en la gestió.

—Quan s'acosta una persona al carrer i li diu: “Conseller, com és possible que encara no s'hagi jutjat Fèlix Millet?”, què li pot respondre?

—Que a mi també em sorprèn. I ho dic com a conseller i ho dic com a advocat. Més de sis anys d'instrucció per a una causa, per complexa que sigui, són molts anys. Puc entendre que les defenses d'aquestes persones imputades hagin posat tots els impediments que hagin cregut oportú, però em costa més d'entendre que aquesta tramitació hagi hagut de passar per quatre jutges d'instrucció diferents. Els ciutadans que

viuen amb perplexitat aquesta dilatació no entenen que això pugui passar. Jo crec que aquí hi ha hagut una falta de determinació.

—Ho podrien fer millor això? Ara que parlem d'estructures d'Estat...

—Un nou Estat també ens ha de servir per saber fer les coses millor. No tots els sistemes judicials de tots els Estats funcionen molt malament. Per tant, hauríem de saber aprendre d'aquells sistemes que són capaços de donar respostes que els ciutadans accepten com a útils. Això no és només una qüestió de més o menys mitjans. És una qüestió de tipus de procediment. Cal fer-los més àgils, han d'optimitzar el temps sense que això vagi en detriment de cap garantia processal. Existeixen. Altres països en fan ús. I és veritat que la legislació espanyola ha tendit a voler ser molt garantista. Això segurament està bé, però ho ha fet a base de fer procediments feixucs. No em pregunta per les taxes judicials?

—Ho faig, ho faig.

—Més enllà del debat de si n'hi ha d'haver o no, el que constatem a Catalunya és que les taxes judicials estatals permeten al Ministeri de Justícia

recaptar fins a seixanta milions d'euros per un servei que presta la Generalitat, des del departament de Justícia, dels quals ens tornen zero euros.

—Com volia que li ho preguntara, si no ho sabia? Però això no ens hauria de sorprendre...

—L'Estat recapta seixanta milions anuals a Catalunya per taxes judicials. Portem tres anys de vigència d'aquestes taxes. Són 180 milions en total, dels quals no hem vist ni un cèntim. La nostra reivindicació és que, atès que existeixen aquestes taxes, haurien de revertir, si no totalment parcialment, en la millora de l'administració de justícia. Això ens permetria accelerar-ne el procés de digitalització, millorar alguns equipaments judicials que encara treballen en precari...

—Ho ha parlat amb el ministre?

—I tant! I s'excusa en el fet que tècnicament no és exacte que la taxa respongui a la prestació del servei de l'administració de justícia perquè certament el paper de la llei ho aguanta tot. Però més enllà de l'originalitat en la redacció del concepte de la taxa, la realitat és que es justifica perquè algú presta el servei.

—Podríem acabar com hem començat: parlant del Tribunal Constitucional.

—És una evidència. El Constitucional, a instàncies del Govern del PP, perquè les lleis que hi acaben no hi van soles, acaba servant per anul·lar la porta del darrere l'autonomia política de Catalunya. Allò que fan els 135 diputats del Parlament de Catalunya, ho anul·len dotze jutges del Tribunal Constitucional. El Govern de l'Estat en fa ús per la via de suspendre qualsevol norma pel sol fet de recórrer-hi en contra a aquest TC. És una evidència també que respon a una lògica política. L'elecció dels seus membres es fa a instància dels partits polítics. L'actual composició és el resultat d'un pacte entre el PP i el PSOE. El Tribunal Constitucional acaba sent un àrbitre que porta la samarreta de l'altre equip. •